

VUOSILOMALLA VAI SAIRASLOMALLA?

Miika Tarhio

Työntekijän ei tarvitse käyttää vuosilomaansa sairastamiseen. Joskus työkyvyttömyys on kuitenkin sen laatuista, ettei se varsinaisesti häiritse lomanviettoa. Seuraavassa katsotaan vähän tarkemmin, miten loma siirtyy ja miten käy Kelan sairauspäivärahojen. Tärkein havainto on, että vuosilomalla työkyvyttömänä oleva on oikeutettu saamaan KELA-päivärahat itselleen. Jos loman siirrolle ei ole erityistä halua tai tarvetta, pitää hakea päivärahat itselle. Tästä on etua myös työnantajalle.

Lomalla sairastettava seitsemän päivää omaan piikkiin

Jos työntekijä sairastuu ennen lomaa tai sen kestäessä, loma ei siirry automaattisesti, vaan työntekijän on pyydettävä loman siirtoa. Jos hän on työkyvyttömän loman alkaessa tai on tiedossa esimerkiksi loman ajaksi osuva leikkauksen, voi koko loma siirtyä. Siirtopyyntö on esitettävä ennen loman alkua, ellei tähän ole estettä. Työkyvyttömyyden alkaessa loman aikana on seitsemän työkyvyttömyyspäivää ylittävä loman osa siirrettävä, jos tätä ilman aiheutonta viivytystä pyydetään. Loman siirtämistä on toisin sanoen pyydettyä heti sairastuttua, ei vasta töihin palattua. Seitsemän päivän omavastuu aika voi uuden vuosilomalain mukaan mennä loman aikana vain keran.

Loman siirtämistä pyytävän on syytä huolehtia siitä, että siirtopyyntö on selkeä ja todistettavissa. Työkyvyttömyyden peruste on niin ikään selvitettävä. Lääkärintodistuksen toimittaminen työnantajalle on yleensä tulkittavissa loman siirtopyynnöksi, mutta varminta on toimittaa työn-

antajalle erillinen siirtopyyntö kirjallisesti.

Siirretty loma tai loman osa ei asetu välttämättä alkuperäisen loman jatkeeksi. Työnantajan on annettava kesäloma lomakautena ja talviloma ennen seuraavan lomakauden alkua. Jos tämä ei ole mahdollista, kesäloma voidaan antaa vielä saman kalenterivuoden aikana ja talviloma kesälomaa seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä. Mikäli tämäkään ei ole työkyvyttömyyden jatkumisen vuoksi mahdollista, korvataan loma lomakorvauksella. Siirretystä lomasta on ilmoitettava työntekijälle kahta viikkoa tai, jos tämä ei ole mahdollista, viimeistään viikkoa ennen loman alkamista.

Palkanmaksu ja sairauspäivärahat

Kun työntekijä on pyytänyt ennen lomaa tai sen osan alkaessa työkyvyttömyyden perusteella vuosilomansa siirtoa, maksaa työnantaja vuosilomapalkan sijasta sairausajan palkkaa kunkin alan työehtosopimusmääräysten mukaan. Kun työkyvyttömyys alkaa vuosilomalla, alkaa saira-

usajan palkanmaksuvelvollisuus seitsemän sairauspäivän jälkeen. Käytännössä menetellään niin, että työnantaja lähettää työntekijän toimittaman lääkärintodistuksen Kelaan ja ilmoittaa maksavansa työntekijälle sairausajan palkkaa. Tällöin Kela maksaa sairauspäivärahat suoraan työnantajalle, enintään kuitenkin työnantajan maksamaa sairausajan palkkaa vastaavan määrän.

Entä jos loman siirtoa ei pyydetä?

Yleensä sairastunut työntekijä pyytää lomansa siirtämistä työkyvyttömyyden perusteella. Tähän ei kuitenkaan ole mitään pakkoa, vaan työntekijä voi niin halutessaan jättää siirtopyynnön tekemättäkin. Tämä ei estä työntekijää itseään hakemasta Kelasta sairauspäivärahoja työkyvyttömyyden perusteella. Tällöin Kelan ohjeiden mukaan sairauspäivärahat maksetaan suoraan työntekijälle, koska päivärahat maksetaan työnantajalle vain silloin, kun työnantaja ilmoittaa Kelalle maksavansa työntekijälle sairausajan palkkaa. Vuosilomapalkka ei ole ohjeiden mukaan rinnas-

tettavissa sairausajan palkkaan, eikä työnantajalla ole siten oikeutta vaatia sairauspäivärahoja itselleen sillä perusteella, että työntekijälle maksetaan vuosilomapalkkaa työkyvyttömyysajalta. Vuosiloman päätyttyä työntekijä luonnollisesti siirtyy sairausajan palkalle, mikäli työkyvyttömyys jatkuu. Tällöin päivärahat maksetaan työnantajalle.

Työnantajan kannalta päivärahojen maksaminen työkyvyttömälle vuosilomalaiselle on edullisempää verrattuna siihen, että työntekijä pyytäisi lomansa siirtoa. Siirretyn loman ajaksi työnantaja joutuu yleensä ottamaan sijaisen, jonka täyteen palkkaan Kelan työnantajalle maksamat sairauspäivärahat eivät yleensä riitä.

Työntekijänkin kannalta loman siirtämättä jättäminen johtaa taloudellisesti parempaan lopputulokseen. Silloin kun sairausajan palkkaa maksetaan täyden kuukausipalkan mukaan, voidaan sanoa, että työntekijä vaihtaa loma-oikeutensa sairauspäivärahaan. Työntekijän tuleekin tapauskohtaisesti itse miettiä, onko tämä riittävä korvaus lomalla sairastamisesta.